

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 5 Φεβρουαρίου 2014, με την εξής σύνθεση : Ιωάννης Καραβοκύρης, Πρόεδρος, Νικόλαος Αγγελάρας, Φλωρεντία Καλδή, Ιωάννης Σαρμάς, Ανδρονίκη Θεοτοκάτου, Σωτηρία Ντούνη, Ευφροσύνη Κραμποβίτη, Γαρυφαλλιά Καλαμπαλίκη και Ευάγγελος Νταής, Αντιπρόεδροι, Χρυσούλα Καραμαδούκη, Μαρία Βλαχάκη, Γεώργιος Βοϊλης, Γεωργία Μαραγκού, Βασιλική Ανδρεοπούλου, Μαρία Αθανασοπούλου, Ασημίνα Σαντοριναίου, Ελένη Λυκεσά, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Κωνσταντίνα Ζώη, Δημήτριος Πέππας, Δέσποινα Καββαδία - Κωνσταντάρα, Αγγελική Μυλωνά, Γεωργία Τζομάκα, Αργυρώ Λεβέντη, Χριστίνα Ρασσιά, Θεολογία Γναρδέλλη, Βιργινία Σκεύη, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Αγγελική Μαυρουδή, Βασιλική Σοφιανού, Αγγελική Πανουτσακοπούλου, Δέσποινα Τζούμα, Δημήτριος Τσακανίκας, και Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου, Σύμβουλοι. Γραμματέας η Ιωάννα Αντωνογιαννάκη.

Γενικός Επίτροπος Επικρατείας : Διονύσιος Λασκαράτος.

Για να δικάσει την από ... (Α.Β.Δ. ...) έφεση της ... του ... η οποία παραστάθηκε μετά του πληρεξουσίου δικηγόρου της Δημητρίου Μπριάνη (ΑΜ/ΔΣΑ 18516),

κ α τ á του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπεί ο Υπουργός Οικονομικών, που παραστάθηκε διά του Νομικού Συμβούλου του Κράτους Κωνσταντίνου Κατσούλα και του Παρέδρου του Νομικού Συμβούλιου του Κράτους Νικολάου Καραγιώργη, και

κ α τ á της ... πράξης του Διευθυντή της Διεύθυνσης Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής Πολιτικών Συντάξεων και Συντάξεων Υπαλλήλων ΝΠΔΔ και Ειδικών Κατηγοριών, με την οποία αναπροσαρμόσθηκε η σύνταξη της εκκαλούσας, πολιτικής συνταξιούχου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 9 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα και με βάση τα μισθολογικά δεδομένα του ν. 4093/2012 αναδρομικά από 1.8.2012.

Η έφεση αυτή εισάγεται για εκδίκαση ενώπιον της Ολομέλειας του Δικαστηρίου τούτου μετά την ... πράξη της Επιτροπής του άρθρου 108Α του π.δ. 1225/1981.

Με την ... πράξη του Διευθυντή της Διεύθυνσης Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής Πολιτικών Συντάξεων και Συντάξεων Υπαλλήλων ΝΠΔΔ και Ειδικών Κατηγοριών αναπροσαρμόστηκε (μειώθηκε), αναδρομικά από 1.8.2012, η σύνταξη της εκκαλούσας, πολιτικής συνταξιούχου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4093/2012 (άρθρο πρώτο παρ. Γ υποπαρ. Γ1 περ. 27) σε συνδυασμό με εκείνες του άρθρου 9 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα (π.δ.169/2007).

Με την ένδικη έφεση και για τους λόγους που αναφέρονται σ' αυτή ζητείται η εξαφάνιση της εκκαλούμενης πράξης.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε το Δικαστήριο άκουσε:

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο της εκκαλούσας, που ζήτησε να γίνει δεκτή η έφεση.

Τους εκπροσώπους του Ελληνικού Δημοσίου, οι οποίοι ζήτησαν να απορριφθεί η έφεση ως νόμω και ουσία αβάσιμη.

Τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος πρότεινε ότι δεν είναι νόμιμη η προσβαλλόμενη πράξη και ότι πρέπει να παραπεμφθεί η υπόθεση στο αρμόδιο ΙΙ Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου για την περαιτέρω εκδίκασή της.

Μετά δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του Δικαστηρίου με παρόντες τους δικαστές που έλαβαν μέρος στη συζήτηση της υπόθεσης, εκτός από τους Προέδρους Ιωάννη Καραβοκύρη και Νικόλαο Αγγελάρα, τους Αντιπροέδρους Ευφροσύνη Κραμποβίτη, Γαρυφαλλιά Καλαμπαλίκη και Ευάγγελο Νταή, καθώς και τη Σύμβουλο Αργυρώ Λεβέντη που αποχώρησαν από την υπηρεσία λόγω ορίου ηλικίας, πλην όμως εγκύρως λαμβάνεται η απόφαση του Δικαστηρίου κατά την παρούσα διάσκεψη κατά την ομόφωνη γνώμη των Δικαστών χωρίς την παρουσία τους, σύμφωνα με τα άρθρα 11 παρ. 2 του ν. 4129/2013 και 78 παρ. 2 π.δ. 1225/1981. Οι Αντιπρόεδροι Σωτηρία Ντούνη και Μιχαήλ Ζυμής (ήδη Γενικός Επίτροπος Επικρατείας), καθώς και οι Σύμβουλοι Αγγελική Μαυρουδή (ήδη Αντιπρόεδρος), Ελένη Λυκεσά, Δημήτριος Πέππας και Αγγελική Μυλωνά απουσίασαν λόγω κωλύματος.

Άκουσε την εισήγηση της Συμβούλου Γεωργίας Μαραγκού και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το νόμο

1. Η ένδικη έφεση, με την οποία ζητείται η ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης αναπροσαρμογής (μείωσης) της σύνταξης της εκκαλούσας, πολιτικής συνταξιούχου (πρώην γιατρού του Ε.Σ.Υ.), ως αντίθετης προς τα άρθρα 4 του

Συντάγματος και 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α., παραδεκτώς εισάγεται για εκδίκαση ενώπιον της Ολομέλειας του Δικαστηρίου τούτου, μετά την ... πράξη της Επιτροπής του άρθρου 108Α «Πρότυπη δίκη – προδικαστικό ερώτημα» του π.δ. 1225/1981, με την οποία έγινε δεκτό το σχετικό αίτημα του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο για το λόγο ότι με αυτή «τίθεται ζήτημα γενικότερου ενδιαφέροντος της αναπροσαρμογής (μείωσης) των συντάξεων, βάσει των διατάξεων των ν. 4093/2012 και 4151/2013, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του π.δ. 169/2007, αναδρομικά από 1.8.2012, το οποίο έχει συνέπειες για ευρύτερο κύκλο προσώπων». Η έφεση αυτή έχει ασκηθεί νομοτύπως και εμπροθέσμως και πρέπει, εφόσον έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (βλ. το ..., σειράς Α', ειδικό έντυπο γραμμάτιο του Δημοσίου), να γίνει τυπικά δεκτή και να εξετασθεί περαιτέρω κατά την ουσιαστική βασιμότητά της, με την παρουσία όλων των διαδίκων.

2. Στο άρθρο 4 παρ. 5 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «οι Έλληνες πολίτες συνεισφέρουν χωρίς διακρίσεις στα δημόσια βάρη, ανάλογα με τις δυνάμεις τους», στο δε άρθρο 25 παρ. 1 και 4 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «1. Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους. ... Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προβλέπονται είτε απευθείας από το Σύνταγμα είτε από το νόμο, εφόσον υπάρχει επιφύλαξη υπέρ αυτού και να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας. 2. ... 3. ... 4. Το Κράτος δικαιούται να

αξιώνει από όλους τους πολίτες την εκπλήρωση του χρέους της κοινωνικής και εθνικής αλληλεγγύης». Περαιτέρω, στο άρθρο 79 παρ. 1 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «Η Βουλή κατά την τακτική ετήσια συνοδό της ψηφίζει τον προϋπολογισμό των εσόδων και εξόδων του Κράτους για το επόμενο έτος ...» και στο άρθρο 106 παρ. 1 αυτού ορίζεται ότι: «Για την εδραίωση της κοινωνικής ειρήνης και την προστασία του γενικού συμφέροντος το Κράτος προγραμματίζει και συντονίζει την οικονομική δραστηριότητα στη Χώρα, επιδιώκοντας να εξασφαλίσει την οικονομική ανάπτυξη όλων των τομέων της εθνικής οικονομίας ...».

3. Από το συνδυασμό των ανωτέρω συνταγματικών διατάξεων συνάγεται ότι σε περιπτώσεις παρατεταμένης οικονομικής κρίσης, ο κοινός νομοθέτης δύναται να θεσπίσει μέτρα περιστολής των δημοσίων δαπανών που συνεπάγονται σοβαρή οικονομική επιβάρυνση μεγάλων κατηγοριών του πληθυσμού και, ιδίως, όσων λαμβάνουν μισθό ή σύνταξη από το δημόσιο ταμείο λόγω της άμεσης εφαρμογής και αποτελεσματικότητας των επιβαλλόμενων σε βάρος τους μέτρων για τον περιορισμό του δημοσίου ελλείμματος. Η δυνατότητα, όμως, αυτή δεν μπορεί να είναι απεριόριστη αλλά έχει ως όριο τις αρχές της αναλογικότητας, της ισότητας στην κατανομή των δημοσίων βαρών και του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, οι οποίες επιτάσσουν το βάρος της δημοσιονομικής προσαρμογής να κατανέμεται μεταξύ όλων των κατηγοριών απασχολουμένων τόσο στο δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό τομέα, όπως, επίσης, και των ασκούντων ελευθέριο επάγγελμα, δεδομένου, μάλιστα, ότι η βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών είναι προς όφελος όλων. Και τούτο

διότι, ενόψει και της καθιερούμενης στο άρθρο 25 παρ. 4 του Συντάγματος αξίωσης του κράτους να εκπληρώνουν όλοι οι πολίτες το χρέος της κοινωνικής και εθνικής αλληλεγγύης, δεν είναι επιτρεπτό η επιβάρυνση από τα μέτρα που λαμβάνονται προς αντιμετώπιση της δυσμενούς και παρατεταμένης οικονομικής συγκυρίας να κατανέμεται πάντοτε σε συγκεκριμένες κατηγορίες πολιτών, όπως είναι οι μισθοδοτούμενοι από το Δημόσιο, οι οποίοι, κατά κανόνα είναι συνεπείς προς τις φορολογικές υποχρεώσεις τους, ώστε η σωρευτική επιβάρυνση αυτών να είναι ιδιαίτερα μεγάλη και να είναι πλέον εμφανής η υπέρβαση των ορίων της αναλογικότητας και της ισότητας στην κατανομή των δημοσίων βαρών, αντί της προώθησης διαρθρωτικών μέτρων ή της είσπραξης των φορολογικών εσόδων από τη μη εφαρμογή των οποίων ευνοούνται, κυρίως, άλλες κατηγορίες πολιτών, από την ασυνέπεια των οποίων κυρίως στο πεδίο της εκπλήρωσης των φορολογικών τους υποχρεώσεων προκαλείται σε μεγάλο βαθμό η δυσμενής οικονομική συγκυρία (Ε.Σ. Ολομ. 4327/2014, ΣτΕ Ολομ. 4741/2014, 2192/2014, πρβλ. ΣτΕ Ολομ. 668/2012).

4. Οι γιατροί του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) αμείβονται με ειδικό μισθολόγιο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 30 του ν. 1397/1983(Α΄, 43) και 43, 44 και 45 του ν. 3205/2003 (Α΄, 297), με τις οποίες ρυθμίστηκε εξαρχής το μισθολογικό καθεστώς τους, με τη χρήση γενικών και αντικειμενικών κριτηρίων συναφών προς το αντικείμενο των εν λόγω ρυθμίσεων. Η ιδιαίτερη μισθολογική μεταχείρισή τους από το νομοθέτη υπαγορεύθηκε, ενόψει του μεγαλύτερου χρόνου γενικής εκπαίδευσής τους σε σχέση με άλλους επιστήμονες, της πολύχρονης μεταπανεπιστημιακής

μετεκπαίδευσής τους για ειδίκευση, αλλά και της ανάγκης για διαρκή εκπαίδευση στην επιστήμη τους, των ειδικοτέρων συνθηκών άσκησης του ιατρικού έργου και του περισσότερου χρόνου εργασίας τους σε σχέση με τους εργαζόμενους σε άλλους τομείς της δημόσιας διοίκησης (ΣτΕ 3115/2002, 628/2001, 2/1998). Το ειδικό αυτό μισθολόγιο αποτελείται από το βασικό μισθό, κλιμακούμενο ανάλογα με το βαθμό και τα χρόνια υπηρεσίας, και από διάφορες αποζημιώσεις, επιδόματα και προσαυξήσεις. Ειδικότερα, ο μηνιαίος βασικός μισθός όλων των βαθμών της ιεραρχίας του κλάδου των γιατρών Ε.Σ.Υ. καθορίζεται με βάση το βασικό μισθό του βαθμού του Επιμελητή Β', ο οποίος πολλαπλασιάζεται με τους προβλεπόμενους στη διάταξη του άρθρου 43 του ν.3205/2003 συντελεστές, για Διευθυντή 1,40, Επιμελητή Α' 1,20, Επιμελητή Β' 1,00 και Επιμελητή Γ' και ειδικευόμενο 0,70. Ο βασικός μισθός του Επιμελητή Β' ορίστηκε αρχικά σε 1.042 ευρώ, σε 1.080 ευρώ από 1.1.2005 με το άρθρο 2 του ν.3336/2005(Α', 96), σε 1.112 ευρώ από 1.1.2006 με το άρθρο 11 του ν. 3453/2006 (Α', 74) και σε 1.151 ευρώ από 1.1.2007 με το άρθρο 1 περ. ιδ του ν. 3554/2007 (Α', 80). Ακολούθως, από 1.1.2009 με το άρθρο 6 του ν. 3754/2009 (Α', 43) ορίστηκαν οι μηνιαίοι βασικοί μισθοί όλων των βαθμών της ιεραρχίας του κλάδου γιατρών του Ε.Σ.Υ. ως ακολούθως: του Διευθυντή σε 2.054 ευρώ, του Επιμελητή Α', σε 1.759 ευρώ, του Επιμελητή Β' σε 1.468 ευρώ και του ειδικευόμενου σε 1.027 ευρώ. Οι εν λόγω βασικοί μηνιαίοι μισθοί διατηρήθηκαν ίδιοι και με τη διάταξη του άρθρου 55 του ν. 3918/2011 (Α', 31), με την οποία προστέθηκε και ο βασικός μηνιαίος μισθός του Συντονιστή Διευθυντή, ο οποίος ορίστηκε σε 2.055 ευρώ. Εξάλλου, πέραν του βασικού

μισθού καταβάλλονται, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 44 του ν.3205/2003, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του ν. 3754/2009: α) επίδομα χρόνου υπηρεσίας, β) επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών, γ) επίδομα νοσοκομειακής απασχόλησης, απόδοσης και ειδικών συνθηκών άσκησης του ιατρικού έργου, το οποίο οριζόταν για το Διευθυντή σε 450 ευρώ, τον Επιμελητή Α' σε 389 ευρώ, τον Επιμελητή Β' σε 327 ευρώ και τον ειδικευόμενο σε 355 ευρώ, δ) πάγια αποζημίωση για συμμετοχή σε σεμινάρια και ενημέρωση βιβλιοθήκης, η οποία οριζόταν για το Διευθυντή σε 339 ευρώ, τον Επιμελητή Α' σε 293 ευρώ, τον Επιμελητή Β' σε 247 ευρώ και τον ειδικευόμενο σε 185 ευρώ, στ) οικογενειακή παροχή, ζ) επίδομα θέσεως ευθύνης για τους Διευθυντές 235 ευρώ και τους Επιμελητές Α', εφόσον τους απονέμεται ο τίτλος του Αναπληρωτή Διευθυντή (40% ×ευρώ).

5. Με το άρθρο 1 παρ. 2 και 3 του Κεφαλαίου Α' με τίτλο «Μέτρα για τη μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων και εισοδηματική πολιτική έτους 2010» του ν. 3833/2010 «Προστασία της εθνικής οικονομίας – Επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση της δημοσιονομικής κρίσης» (Α', 40/15.3.2010) ορίστηκε ότι : «2. Τα πάσης φύσεως επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά, καθώς και τα με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενα και από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη προβλεπόμενα των λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως (Ο.Τ.Α.), των μόνιμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος μειώνονται κατά ποσοστό δώδεκα τοις

εκατό (12%). ... και τα επιδόματα των Χριστουγέννων, Πάσχα και αδείας μειώνονται κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) αντίστοιχα. ... 3. (όπως η παράγραφος αυτή τροποποιήθηκε με τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 90 του ν. 3842/10, Α΄, 58). Από τη μείωση της προηγούμενης παραγράφου εξαιρούνται τα επιδόματα που προβλέπονται στις παρακάτω διατάξεις, όπως ισχύουν κάθε φορά: α) οικογενειακής παροχής (άρθρο ... 44 παρ. Α5 ...), β) χρόνου υπηρεσίας (άρθρο ... 44 παρ. Α1 ...), γ) ..., ι) μεταπτυχιακών σπουδών (... άρθρο 44 παρ. 2 ...), ια) ...». Οι ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3833/2010 άρχισαν να ισχύουν από 1.1.2010, σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 1 του εν λόγω νόμου, ενόψει δε τούτου ορίστηκε με την παρ. 9 του ίδιου άρθρου 1 ότι «Τα ποσά που προκύπτουν από τη μείωση που προβλέπεται στο άρθρο αυτό και αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα από 1.1.2010 μέχρι την εφαρμογή του νόμου αυτού παρακρατούνται από τη μισθοδοσία των επόμενων της ψήφισης του νόμου αυτού μηνών ως εξής: ... ».

6. Ακολούθως, με το άρθρο τρίτο με τίτλο «Μέτρα για τη μείωση των δημόσιων δαπανών» του ν. 3845/2010 «Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη-μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο» (Α΄, 65/6.5.2010) ορίστηκε ότι:

«1. Τα πάσης φύσεως επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά, καθώς και τα με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενα και από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη προβλεπόμενα των λειτουργών και υπαλλήλων των φορέων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3833/2010 ... μειώνονται κατά ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%). 2. Από τη μείωση της προηγούμενης παραγράφου εξαιρούνται

τα επιδόματα που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του ν. 3833/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. 3. ... 6. Τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων, Πάσχα και αδείας που προβλέπονται από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη ή ρήτρα ή όρο συλλογικής σύμβασης εργασίας, διαιτητική απόφαση ή με ατομική σύμβαση εργασίας ή συμφωνία, για λειτουργούς, υπάλληλους και μισθωτούς που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των παραγράφων 1 έως και 4 ... καθορίζονται ως εξής: α) Το επίδομα εορτών Χριστουγέννων σε πεντακόσια (500) ευρώ. β) Το επίδομα εορτών Πάσχα σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ. γ) Το επίδομα αδείας σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ. Τα επιδόματα του προηγουμένου εδαφίου καταβάλλονται εφόσον οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές, επιδόματα και αμοιβές, συμπεριλαμβανομένων και των επιδομάτων του προηγουμένου εδαφίου, δεν υπερβαίνουν κατά μήνα, υπολογιζόμενες σε δωδεκάμηνη βάση, τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ. Αν με την καταβολή των επιδομάτων του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής, οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές, επιδόματα και αμοιβές υπερβαίνουν το ύψος αυτό, τα επιδόματα του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής καταβάλλονται μέχρι του ορίου των τριών χιλιάδων (3.000 ευρώ), με ανάλογη μείωση τους. 7. ... 8. ... 9. ...».

7. Στη συνέχεια, με το άρθρο 38 παρ. 5 του ν. 3986/2011 «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015» (Α΄, 152/1.7.2011) ορίστηκε ότι: «Αναστέλλονται από 1.7.2011 και μέχρι τη θέσπιση νέου ενιαίου μισθολογίου: α) Οι διατάξεις ... της παραγράφου Α.1 του άρθρου 44, ... του ν. 3205/2003 (που προβλέπουν το επίδομα χρόνου

υπηρεσίας των ιατρών του Ε.Σ.Υ.) ... β) ...», οι διατάξεις δε του ανωτέρω άρθρου διατηρήθηκαν σε ισχύ με την παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 4024/2011 (Α΄, 226), στην οποία, με το εδάφιο β της περίπτωσης 38 της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, προστέθηκαν οι λέξεις «και μέχρι την τροποποίηση των διατάξεων του Β΄ Μέρους του ν. 3205/2003 με τις οποίες επέρχονται μειώσεις στα ειδικά μισθολόγια».

8. Περαιτέρω, με το άρθρο 55 παρ. 23 ε του ν. 4002/2011 «Τροποποίηση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου - Ρυθμίσεις για την ανάπτυξη και τη δημοσιονομική εξυγίανση - κ.λπ.» (Α΄, 180/22.8.2011) μειώθηκε από 1.7.2011 περαιτέρω κατά ποσοστό 20% το προβλεπόμενο από την παρ. A.3 του άρθρου 44 του ν. 3205/2003 επίδομα νοσοκομειακής απασχόλησης, απόδοσης και ειδικών συνθηκών άσκησης ιατρικού έργου.

9. Ακολούθως, με τις διατάξεις των περιπτώσεων 13-36 της υποπαραγράφου Γ.1. (με τίτλο «ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ») της παραγράφου Γ. (με τίτλο «ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ») του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 (ΦΕΚ 222 Α΄/12.11.2012) επήλθαν μειώσεις σε όλα τα χαρακτηρισθέντα από το νομοθέτη ως «ειδικά μισθολόγια», με βάση τα οποία αμείβονται διάφορες κατηγορίες λειτουργών και υπαλλήλων. Ειδικότερα, με την περίπτωση 27 της ως άνω υποπαραγράφου αντικαταστάθηκαν από 1.8.2012 οι διατάξεις του άρθρου 43 παρ. 1 του ν. 3205/2003 και μειώθηκαν οι αποδοχές των γιατρών του Ε.Σ.Υ., με τη μείωση των βασικών μισθών όλων των βαθμών της ιεραρχίας του κλάδου γιατρών

Ε.Σ.Υ. και τη μείωση των προβλεπόμενων επιδομάτων και αποζημιώσεων. Ειδικότερα, στις διατάξεις των ως άνω περιπτώσεων ορίστηκε ότι : «27.α. Η παράγραφος 1 του άρθρου 43 του ν. 3205/2003, αντικαθίσταται από 1.8.2012 ως εξής: «1. Οι μηνιαίοι βασικοί μισθοί όλων των βαθμών της ιεραρχίας του κλάδου των ιατρών του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ) ορίζονται στα παρακάτω ποσά: α. Συντονιστής Διευθυντής 1.665 € β. Διευθυντής 1.580 € γ. Επιμελητής Α' 1.513 € δ. Επιμελητής Β' 1.321 € ε. Ειδικευόμενος 1.007 €. β. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 44 του ν. 3205/2003, αντικαθίστανται από 1.8.2012 ως εξής: «3. Νοσοκομειακής απασχόλησης, απόδοσης και ειδικών συνθηκών άσκησης ιατρικού έργου οριζόμενο κατά βαθμό, ως εξής: α. Συντονιστής Διευθυντής, Διευθυντής 238 € β. Επιμελητής Α' 205 € γ. Επιμελητής Β' 174 € δ. Ειδικευόμενος 190 €. 4. Πάγια αποζημίωση για συμμετοχή σε σεμινάρια και ενημέρωση βιβλιοθήκης, οριζόμενη κατά βαθμό, ως εξής: α. Συντονιστής Διευθυντής, Διευθυντής 225 € β. Επιμελητής Α' 195 € γ. Επιμελητής Β' 164 € δ. Ειδικευόμενος 123 € γ. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 44 του ν. 3205/2003, αντικαθίσταται, από 1.8.2012, ως εξής: «6. θέσης - Ευθύνης στους Συντονιστές Διευθυντές και σε όσους Διευθυντές ασκούν χρέη Συντονιστή, για όσο χρόνο ασκούν τα καθήκοντα των βαθμών τους, οριζόμενο σε εκατόν πενήντα έξι (156) ευρώ ...».

10. Περαιτέρω, μετά τη δημοσίευση του ν.4093/2012 και την κύρωση του κρατικού προϋπολογισμού στον οποίο ενσωματώθηκαν τα μέτρα δημοσιονομικής στρατηγικής που είχαν περιληφθεί στο μεσοπρόθεσμο πλαίσιο δημοσιονομικής στρατηγικής (ν. 4095/2012, ΦΕΚ Α' 226) το Eurogroup

αποφάσισε στις 27 Νοεμβρίου 2012 την αποκατάσταση της ομαλής ροής χρηματοδότησης της Ελλάδας, ενώ το Δεκέμβριο του 2012 έλαβε χώρα νέα επικαιροποίηση του Μνημονίου Συνεννόησης. Στο επικαιροποιημένο Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής του Δεκεμβρίου 2012 κατεγράφησαν όλα τα μέτρα που είχαν ήδη περιληφθεί στο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό σχεδιασμό για τον περιορισμό του μισθολογικού κόστους του δημοσίου, μεταξύ των οποίων και η προοδευτική μείωση των αποδοχών των αμειβομένων βάσει ειδικών μισθολογίων. Ειδικότερα δε, αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «10.6 Πρόσθετα δημοσιονομικά μέτρα για το 2012 και Μεσοπρόθεσμη Δημοσιονομική Στρατηγική για 2013-2016. Τα δημοσιονομικά μέτρα στη Μεσοπρόθεσμη Δημοσιονομική Στρατηγική (ΜΔΣ) ως το 2016 περιλαμβάνουν τα ακόλουθα: 1. Εξορθολογισμός του μισθολογικού κόστους κατά 1.110 εκατομμύρια ευρώ το 2013 και επιπρόσθετα 259 εκατομμύρια ευρώ το 2014, μέσω: ... εξορθολογισμού της μισθολογικής δαπάνης της κεντρικής κυβέρνησης ... - προοδευτικές μειώσεις στις μηνιαίες αμοιβές των υπαλλήλων των ειδικών μισθολογίων (δικαστές, διπλωμάτες γιατροί, διδακτικό προσωπικό ΑΕΙ και ΤΕΙ, Ένοπλες Δυνάμεις και Αστυνομία, υπάλληλοι αεροδρομίων και γενικοί γραμματείς) με εφαρμογή από 1η Αυγούστου 2012 ως ακολούθως: 2 τοις εκατό κάτω από 1.000 ευρώ, 10 τοις εκατό για 1.000-1.500 ευρώ, 30 τοις εκατό για 2.500-4.000 ευρώ και 35 τοις εκατό από 4.000 ευρώ».

11. Από τα εκτεθέντα στις προηγούμενες σκέψεις συνάγεται ότι με τις διατάξεις των περιπτώσεων 13-37 της υποπαραγράφου Γ.1. της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, οι οποίες θεσπίστηκαν από τη Βουλή των

Ελλήνων κυριαρχικώς (ΣτΕ Ολομ. 2192/2014, Ε.Σ. Ολομ. 4327/2014, πρβλ. ΣτΕ Ολομ. 668/2012, 1116/2014), ο νομοθέτης, αφού διαπίστωσε ότι η οικονομική ύφεση συνεχίζεται και ότι η χώρα εξακολουθεί να έχει «συνεχή προβλήματα με τη φορολογική συμμόρφωση», την είσπραξη ληξιπρόθεσμων οφειλών και την προώθηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, αποφάσισε να λάβει και πάλι, μεταξύ άλλων, ως μέτρο, για την αντιμετώπιση της συνεχιζόμενης οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης, την περαιτέρω μείωση των αποδοχών μισθοδοτούμενων από το Δημόσιο με βάση «ειδικά μισθολόγια» - οι πρώτες περικοπές των οποίων είχαν επιβληθεί με τους νόμους 3833 και 3845/2010, κατ' επίκληση, τότε, του κίνδυνου χρεωκοπίας της χώρας - ενόψει, προφανώς, του ότι το μέτρο αυτό, εν αντιθέσει με την είσπραξη των φορολογικών εσόδων, μπορεί να εφαρμοστεί αμέσως και έχει άμεσα αποτελέσματα, αφού με την ψήφιση του προβλέποντος τη μείωση νόμου καταβάλλονται αμέσως μειωμένες οι αποδοχές.

Αν και καθένα από τα μισθολόγια αυτά αφορούσε διαφορετική κατηγορία λειτουργών ή υπαλλήλων, με διαφορετικά καθήκοντα και αποστολή, μεταξύ δε αυτών περιλαμβανόταν και το μισθολόγιο των γιατρών του Ε.Σ.Υ., ο νομοθέτης αντιμετώπισε όλα αυτά τα μισθολόγια συλλήβδην ως ένα ενιαίο οικονομικό μέγεθος, το οποίο έπρεπε, ως σύνολο λαμβανόμενο, να μειωθεί κατά ποσοστό 10% στο πλαίσιο της προσπάθειας μείωσης του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημοσίου χρέους. Από τα δεδομένα αυτά, τα οποία επιβεβαιώνονται, άλλωστε, και από τις προπαρασκευαστικές εργασίες ψήφισης του ν. 4093/2012 συνάγεται, περαιτέρω, ότι ο νομοθέτης, χωρίς να λάβει υπόψη του τους λόγους, για τους οποίους είχε θεσπισθεί ιδιαίτερο μισθολόγιο για καθεμία από τις

κατηγορίες λειτουργών ή υπαλλήλων, στους οποίους αφορούσαν τα ανωτέρω «ειδικά μισθολόγια», προέβη σε μείωση αυτών, αποδίδοντας σημασία, για τον καθορισμό του ύψους της μείωσης σε κάθε μισθολόγιο και σε κάθε βαθμό εντός του αυτού μισθολογίου, στο μαθηματικό ύψος των έως τότε χορηγούμενων αποδοχών. Με βάση το κριτήριο αυτό συνάγεται ότι ο νομοθέτης θέσπισε μεγαλύτερο ποσοστό μείωσης (άνω δηλαδή του 10%, το οποίο εξελήφθη ως μέσος όρος για τις μειώσεις σε όλα τα μισθολόγια) στα μισθολόγια, στα οποία το ύψος των αποδοχών ήταν γενικώς μαθηματικώς υψηλότερο, και μικρότερο σε εκείνα, στα οποία το ύψος των αποδοχών ήταν μαθηματικώς μικρότερο, εντός δε του ίδιου μισθολογίου μείωσε κατά μεγαλύτερο ποσοστό τις αποδοχές των κατεχόντων τους ανώτερους και ανώτατους βαθμούς λειτουργούς και υπαλλήλους (βλ. και την αναφορά, στο προσαρτώμενο ως Παράρτημα V1 στο ν. 4046/12 Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής, ότι θα προστατευθούν όσοι «είναι στις χαμηλότερες μισθολογικές κλίμακες» και την Ε.Σ. Ολομ. 4327/2014). Με βάση αυτό το καθαρώς αριθμητικό κριτήριο ο νομοθέτης καθόρισε τις μειώσεις που επέφερε και στο μισθολόγιο των γιατρών του Ε.Σ.Υ., και ειδικότερα στο ύψος του βασικού μισθού όλων των κλάδων της ιεραρχίας τους, καθώς και στο ύψος του επιδόματος νοσοκομειακής απασχόλησης, απόδοσης και ειδικών συνθηκών άσκησης ιατρικού έργου και της πάγιας αποζημίωσης για συμμετοχή σε σεμινάρια και ενημέρωση βιβλιοθήκης. Οι μειώσεις των αποδοχών των γιατρών του Ε.Σ.Υ. που επήλθαν με τις προμνησθείσες νομοθετικές διατάξεις οδήγησαν και σε αντίστοιχες μειώσεις των συντάξιμων αποδοχών και κατ' επέκταση και των συντάξεων των συνταξιούχων

γιατρών του Ε.Σ.Υ. (μείωση του βασικού μισθού όλων των κλάδων της ιεραρχίας, μείωση κατά 12% των επιδομάτων, αποζημιώσεων και αμοιβών γενικά, κατά 20% του επιδόματος νοσοκομειακής απασχόλησης, απόδοσης και ειδικών συνθηκών άσκησης του ιατρικού έργου, πρόσθετη μείωση κατά 8% των πάσης φύσεως επιδομάτων, αποζημιώσεων και αμοιβών γενικά, που είχαν ήδη περικοπεί κατ' εφαρμογή του ν. 3833/2010, μείωση των επιδομάτων εορτών και αδείας, στη συνέχεια δε καθορισμός τους στο ενιαίο ποσό των 1.000 ευρώ κατ' έτος και, για όσους ελάμβαναν μηνιαίες μεικτές αποδοχές ανώτερες των 3.000 ευρώ πλήρης κατάργησή τους, κ.λπ.). Στις μειώσεις αυτές πρέπει να συνυπολογιστεί η αναστολή, κατά το χρονικό διάστημα από 1.7.2011 έως 1.8.2012, της χορήγησης των αυξήσεων του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας, καθώς και η επιβολή ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης για την καταπολέμηση της ανεργίας, η οποία υπολογίζεται σε ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) επί των τακτικών αποδοχών και πρόσθετων αμοιβών και αποζημιώσεων (άρθρο 38 παρ. 2 και 5 του ν.3986/2011) και, τέλος, η κατάργηση, με την περίπτωση 1 της υποπαραγράφου Γ.1. της παραγράφου Γ. του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, των επιδομάτων εορτών και αδείας για όσους εξακολουθούσαν να τα λαμβάνουν. Παράλληλα, τόσο οι εν ενεργείᾳ όσο και οι συνταξιούχοι γιατροί του Ε.Σ.Υ. υπεβλήθησαν, και στο σύνολο των γενικής φύσης οικονομικών και φορολογικών μέτρων που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση του δημοσιονομικού προβλήματος της χώρας, τέτοια δε μέτρα ήταν, μεταξύ άλλων, η σταδιακή μείωση του αφορολογήτου ορίου, ο περιορισμός των κλιμακίων και η αύξηση των συντελεστών φορολογίας εισοδήματος (άρθρα 27 του ν. 3986/2011, 1 επ.

του ν. 3842/2010, 38 του ν. 4024/2011 κ.ά.), η επιβολή ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης (άρθρο 29 του ν. 3986/2011), η διαδοχική αύξηση των συντελεστών του φόρου προστιθέμενης αξίας, η υπαγωγή στους αυξημένους συντελεστές αγαθών και υπηρεσιών που υπάγονταν σε κατώτερη κλίμακα και η αύξηση των ειδικών φόρων κατανάλωσης (άρθρα 12 επ. του ν. 3833/2010, 34 του ν. 3986/2011 κ.ά.), η εξίσωση του φόρου πετρελαίου θέρμανσης και κίνησης (άρθρο 36 του ν. 3986/2011), καθώς και η σταδιακή αύξηση των αντικειμενικών αξιών των ακινήτων και η επιβολή του ειδικού φόρου ηλεκτροδοτουμένων δομημένων επιφανειών (άρθρα 33 του ν. 3986/2011, 53 του ν. 4021/2011), κ.ά.. Όσον αφορά δε ειδικά στους συνταξιούχους, αυτοί υπεβλήθησαν και σε άλλα, πέραν των ανωτέρω, μέτρα (άρθρο 11 του ν. 3865/2010 που θέσπισε την εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων, άρθρο 2 παρ. 13 και 14 του ν. 4002/2011 που αύξησε την εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων και προέβη σε παρακράτηση μηνιαίας εισφοράς σε συνταξιούχους ηλικίας κάτω των 60 ετών, άρθρο 1 του ν. 4051/2012 που θέσπισε μειώσεις στις συντάξεις που υπερέβαιναν το ποσό των 1.300 ευρώ και τέλος ο ίδιος ν. 4093/2012 που στην παράγραφο Β. υποπαράγραφο Β.3. προέβλεψε περαιτέρω μειώσεις για τις άνω των 1.000 ευρώ συντάξεις σε ποσοστά 5, 10, 15 και 20%, ανάλογα με το ύψος αυτών).

12. Εξάλλου, ούτε από τις προπαρασκευαστικές εργασίες ψήφισης του ν. 4093/2012, ούτε από το κείμενο του εγκριθέντος με το νόμο αυτό Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016, ούτε, τέλος, από το κείμενο του εγκριθέντος με το ν. 4046/2012 Μνημονίου Συνεννόησης προκύπτει ότι, κατά τον προσδιορισμό του ύψους των περικοπών

στα «ειδικά μισθολόγια» μεταξύ των οποίων το μισθολόγιο των γιατρών του Ε.Σ.Υ., ελήφθησαν υπόψη και άλλα κριτήρια, πέραν του καθαρώς αριθμητικού και, ως εκ τούτου, πρόδηλα απρόσφορου κριτηρίου, της επίτευξης δηλαδή συγκεκριμένης μεσοσταθμικής μείωσης του μισθολογικού κόστους του Δημοσίου. Ούτε προκύπτει ότι έγιναν ειδικές εκτιμήσεις για τις επιπτώσεις από τις εν λόγω μειώσεις στους αμειβόμενους με τα μισθολόγια αυτά, ούτε αν οι εκ των μειώσεων προερχόμενες επιπτώσεις είναι μικρότερες ή μεγαλύτερες από το οικονομικό όφελος που θα προκύψει, ούτε, τέλος, αν θα μπορούσαν να ληφθούν άλλα μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος, με μικρότερο κόστος για αυτούς και ειδικότερα για τους γιατρούς του Ε.Σ.Υ.. Δεν εξετάστηκε, επίσης, αν οι αποδοχές των γιατρών του Ε.Σ.Υ. παραμένουν, και μετά τις νέες μειώσεις, επαρκείς για την αντιμετώπιση του κόστους αξιοπρεπούς διαβίωσής τους και ανάλογες της αποστολής τους (πρβλ. Ε.Σ. Ολομ. 4327/2014, ΣτΕ Ολομ. 4741/2014). Αντιθέτως, όπως συνάγεται από τα αναφερόμενα στο προσαρτημένο στο ν. 4046/2012 Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής, ένας εκ των λόγων, για τους οποίους είναι αναγκαία η λήψη νέων μέτρων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και οι νέες μειώσεις στις αποδοχές των γιατρών του Ε.Σ.Υ., είναι και το γεγονός ότι δεν έχει επιτευχθεί η είσπραξη των φορολογικών εσόδων («συνεχή προβλήματα της Ελλάδας με τη φορολογική συμμόρφωση», «χαμηλή είσπραξη φόρων σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες»).

13. Περαιτέρω, με τα δεδομένα που ίσχυαν κατά το χρόνο δημοσίευσης του ν. 4093/2012 οι συγκεκριμένες μειώσεις των αποδοχών των γιατρών του Ε.Σ.Υ., που επήλθαν με το νόμο αυτό αποκλειστικά με βάση το καθαρώς

αριθμητικό κριτήριο, συνυπολογιζόμενες με την πλήρη κατάργηση των επιδομάτων εορτών και αδείας, τις υπόλοιπες μειώσεις που, κατά τα ανωτέρω, επεβλήθησαν διαδοχικά στις αποδοχές αυτών και τις αλλεπάλληλες φορολογικές επιβαρύνσεις, υπερβαίνουν, λόγω του σωρευτικού τους αποτελέσματος και της έκτασής τους, το όριο που θέτουν οι συνταγματικές αρχές της αναλογικότητας και της ισότητας στα δημόσια βάρη, δεδομένης εξάλλου, και της αδυναμίας προώθησης των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και είσπραξης των ληξιπροθέσμων φορολογικών οφειλών που απετέλεσαν, κατά τα προεκτεθέντα, έναν από τους λόγους για τους οποίους κρίθηκαν και πάλι αναγκαίες, μεταξύ άλλων, οι νέες μειώσεις στις αποδοχές των αμειβόμενων με τα «ειδικά μισθολόγια», μεταξύ των οποίων και των γιατρών του Ε.Σ.Υ. (πρβλ. Ε.Σ. Ολομ. 4327/2014).

14. Κατόπιν των ανωτέρω, οι λόγοι δημοσίου συμφέροντος που επικαλείται η Διοίκηση προς δικαιολόγηση των επίμαχων περικοπών του ν. 4093/2012 (βλ. το από 7.2.2014 κατατεθέν στις 10.2.2014 υπόμνημα του Υπουργού Οικονομικών), οι οποίοι συνίστανται στην επίτευξη των στόχων του μεσοπρόθεσμου προγράμματος, στην εκπλήρωση, δηλαδή, των προϋποθέσεων που τίθενται, υπό μορφή προαπαιτούμενων, για τη συνέχιση της χρηματοδότησης του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής της χώρας, αν και δικαιολογούν καταρχήν τη λήψη μέτρων περιστολής των δημοσίων δαπανών, περιοριζόμενοι στην ανάγκη μείωσης του μισθολογικού κόστους του προσωπικού του Δημοσίου για την κάλυψη τμήματος του δημοσιονομικού κενού του προγράμματος προσαρμογής, το οποίο προέκυψε, κυρίως, λόγω της

αποτυχίας είσπραξης των προβλεπόμενων φορολογικών εσόδων και των ανείσπρακτων οφειλών παρελθόντων ετών και της αδυναμίας προώθησης των διαρθρωτικού χαρακτήρα μεταρρυθμίσεων του προγράμματος προσαρμογής, δεν αρκούν για να καταστήσουν συνταγματικά ανεκτές τις συγκεκριμένες περικοπές.

Και τούτο διότι, ανεξαρτήτως του ότι το δημόσιο συμφέρον, για την εξυπηρέτηση του οποίου επεβλήθησαν οι νέες μειώσεις, δεν ήταν τόσο έντονο όσο εκείνο που δικαιολογούσε την υιοθέτηση των αρχικών μέτρων των νόμων 3833/2010 και 3845/2012 που ελήφθησαν, κατά τις διαπιστώσεις του νομοθέτη, προ του κινδύνου άμεσης χρεωκοπίας και εξόδου της χώρας από την ευρωζώνη, οι επίμαχες περικοπές συνιστούν μέτρα που λαμβάνονται μεν για την αντιμετώπιση της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης, επιβαρύνουν, όμως, και πάλι, κατά παράβαση της κατ' άρθρο 25 παρ. 4 του Συντάγματος υποχρέωσης όλων των πολιτών για εκπλήρωση του χρέους της κοινωνικής και εθνικής αλληλεγγύης, την ίδια κατηγορία πολιτών. Περαιτέρω, οι περικοπές αυτές δεν μπορούν να δικαιολογηθούν ούτε εκ του λόγου ότι αποτελούν τμήμα ενός ευρύτερου προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής που περιέχει δέσμη μέτρων για την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας και την εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών, προϋπόθεση, η οποία αποτελεί αναγκαίο όχι όμως και επαρκή όρο για τη συνταγματικότητα των εν λόγω περικοπών. Εξάλλου, η συνταγματικότητα των μέτρων αυτών δεν μπορεί να στηριχθεί ούτε στη μεγαλύτερη της αναμενόμενης ύφεση της ελληνικής οικονομίας, η οποία κατέστησε μεν επιβεβλημένη τη λήψη νέων μέτρων, όχι όμως και αναγκαίως την εκ νέου περιστολή του μισθολογικού κόστους του Δημοσίου, ούτε στην

αυξημένη αποτελεσματικότητα των εν λόγω μέτρων, η οποία, ωστόσο, δεν μπορεί να δικαιολογήσει την κατ' επανάληψη επιβάρυνση των ίδιων προσώπων. Τέλος, ναι μεν με την 2012/211/ΕΕ απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 13.3.2012 προβλέφθηκε «μείωση κατά 12% κατά μέσο όρο των ειδικών μισθών του δημόσιου τομέα για τους οποίους δεν ισχύει το νέο μισθολόγιο», πλην όμως ο εθνικός νομοθέτης, κατά την άσκηση της εθνικής δημοσιονομικής πολιτικής στο πλαίσιο εκπλήρωσης των διεθνών υποχρεώσεων της Χώρας, δεν απαλλάσσεται από την τήρηση των προαναφερομένων συνταγματικών διατάξεων και αρχών (πρβλ. Ε.Σ. Ολομ. 4327/2014).

15. Κατά συνέπεια, ενόψει των προεκτεθέντων στις προηγούμενες σκέψεις, οι διατάξεις της περίπτωσης 27 της υποπαραγράφου Γ.1. της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, με τις οποίες μειώθηκαν οι αποδοχές των εν ενεργεία γιατρών του Ε.Σ.Υ., κατ' επέκταση δε και οι συντάξιμες αποδοχές και οι συντάξεις των συνταξιούχων γιατρών του Ε.Σ.Υ., και μάλιστα αναδρομικά από 1.8.2012, αντίκεινται προς τις συνταγματικές διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 5 και 25 παρ. 4 και καθίστανται ως εκ τούτου ανίσχυρες.

Μειοψήφησαν οι Αντιπρόεδροι Χρυσούλα Καραμαδούκη, Μαρία Βλαχάκη, και οι Σύμβουλοι Γεώργιος Βοϊλης, Γεωργία Μαραγκού, Βασιλική Ανδρεοπούλου, Μαρία Αθανασοπούλου και Ασημίνα Σαντοριναίου, οι οποίοι διατύπωσαν την ακόλουθη άποψη : Οι διατάξεις της περίπτωσης 27 της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, με τις οποίες θεσπίστηκε νέο (μειωμένο) μισθολόγιο για τους γιατρούς του Ε.Σ.Υ.

και κατά το μέρος που οι διατάξεις αυτές επηρεάζουν, κατά το άρθρο 9 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα (π.δ. 169/2007), τις συντάξιμες αποδοχές όσων από αυτούς είναι συνταξιούχοι (δηλαδή τον βασικό τους μισθό, το επίδομα χρόνου υπηρεσίας και την πάγια αποζημίωση λόγω των ειδικών συνθηκών προσφοράς υπηρεσιών), δεν παραβιάζουν τις διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 5 και 25 παρ. 4 του Συντάγματος, με τις οποίες καθιερώνεται, αντίστοιχα, η αρχή της ισότητας ενώπιον των δημοσίων βαρών και η υποχρέωση όλων των πολιτών να εκπληρώνουν το χρέος της κοινωνικής και εθνικής αλληλεγγύης. Ειδικότερα, ανεξαρτήτως αν η θέσπιση νέου μειωμένου μισθολογίου για τους γιατρούς του Ε.Σ.Υ., αλλά και τους λοιπούς δημοσίους υπαλλήλους, συνιστά επιβολή δημοσιονομικού βάρους κατά την έννοια της προαναφερόμενης συνταγματικής διάταξης της παρ. 5 του άρθρου 4, ώστε να τίθεται ζήτημα άνισης κατανομής των δημοσιονομικών βαρών ή αδικαιολόγητης επιβολής αυτών σε βάρος ορισμένης μόνο κατηγορίας πολιτών, ο κοινός νομοθέτης, εφόσον δεν κατοχυρώνεται από συνταγματικής ή υπερνομοθετικής ισχύος διάταξη ή αρχή δικαίωμα σε μισθό ή σύνταξη ορισμένου ύψους, δεν κωλύεται να αναμορφώνει επί το δυσμενέστερο τα μισθολόγια των υπαλλήλων και λειτουργών του δημόσιου τομέα, μεταξύ των οποίων και των δικαστικών λειτουργών, εφόσον, κατά την εκτίμησή του, η οποία υπόκειται σε οριακό μόνο δικαστικό έλεγχο, συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος για την περιστολή του μισθολογικού κόστους του δημόσιου τομέα και τηρούνται οι αρχές της ισότητας, της αναλογικότητας και του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Εν προκειμένω δε, δεν ανακύπτει ζήτημα παραβίασης της αρχής της ισότητας στα δημόσια βάρη

ή της υποχρέωσης όλων των πολιτών προς εκπλήρωση του χρέους τους για κοινωνική και εθνική αλληλεγγύη, καθόσον ο νομοθέτης δεν επενέβη με το ν. 4093/2012 - στον οποίο μάλιστα ενσωματώθηκαν οι μειώσεις που είχαν επέλθει προηγουμένως με τους νόμους 3833 και 3845/2010 στα επιδόματα που συνυπολογίζονται στις συντάξιμες αποδοχές τους - μονομερώς και επιλεκτικά σε βάρος μόνο των γιατρών του Ε.Σ.Υ., μειώνοντας τις αποδοχές και κατ' επέκταση τις συντάξεις τους. Και τούτο πρωτίστως διότι οι γιατροί του Ε.Σ.Υ. δεν είναι η μόνη κατηγορία πολιτών που υπέστη μειώσεις αποδοχών και συντάξεων, ώστε να τίθεται ζήτημα άνισης μεταχείρισής τους, αφού νέα μειωμένα μισθολόγια έχουν θεσπιστεί τόσο με το ν. 4024/2011 για τους υπαγόμενους στο ενιαίο μισθολόγιο υπαλλήλους, όσο και με το ν. 4093/2012 για τις λοιπές -πέραν των γιατρών του Ε.Σ.Υ.- κατηγορίες υπαλλήλων και λειτουργών που υπάγονται σε ειδικά μισθολόγια, αλλά και για εκείνους που δεν είναι μεν υπάλληλοι, πλην όμως λαμβάνουν αντιμισθία, αποδοχές, αποζημιώσεις ή έξοδα παράστασης από το Δημόσιο, τους ο.τ.α. και τα λοιπά ν.π.δ.δ., καθώς και τα ν.π.ι.δ. που ανήκουν στους ως άνω φορείς (βλ. άρθρο πρώτο παρ. Γ υποπαρ. Γ.1. περ. 2-8 του ν. 4093/2012). Πέραν δε τούτου, το νέο μισθολόγιο για τους γιατρούς του Ε.Σ.Υ., που θεσπίστηκε με το ν. 4093/2012, σε εκτέλεση του ν. 4046/2012 (Μνημόνιο II – Α΄ 28/14.2.2012) και εντάσσεται στο μεσοπρόθεσμο πλαίσιο δημοσιονομικής στρατηγικής 2013-2016, δεν επιφέρει τέτοιου ύψους μειώσεις, ώστε να τίθεται σε διακινδύνευση η αξιοπρεπής διαβίωσή τους, αποτελεί δε τμήμα ενός ευρύτερου προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που περιέχει δέσμη μέτρων, τα οποία αφορούν

το σύνολο του πληθυσμού της χώρας και των οποίων η συνδυασμένη εφαρμογή είναι κατά την ουσιαστική εκτίμηση του νομοθέτη - επί της οποίας οριακός μόνον έλεγχος χωρεί από τη δικαστική εξουσία, κατ' επιταγή της συνταγματικής αρχής περί διακρίσεως των εξουσιών - αναγκαία τόσο για την άμεση αντιμετώπιση της οξείας δημοσιονομικής κρίσης, όσο και την εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών και τη βελτίωση της μελλοντικής δημοσιονομικής και οικονομικής κατάστασης της χώρας. Περαιτέρω, το ανίσχυρο ή μη των μισθολογικών ρυθμίσεων του ν. 4093/2012, κατ' εφαρμογή των οποίων χώρησε η επίδικη αναπροσαρμογή της σύνταξης της εκκαλούσας συνταξιούχου γιατρού του Ε.Σ.Υ., κατ' επέκταση δε η νομιμότητα της προσβαλλόμενης συνταξιοδοτικής πράξης, δεν μπορεί να κριθεί με βάση ρυθμίσεις άλλων νόμων (3865/2010, 3986/2011, 4002/2011, 4024/2011, 4051/2012), καθόσον οι ως άνω περικοπές, πέραν του ότι αφορούν όλους τους συνταξιούχους του δημόσιου τομέα (αλλά και τους συνταξιούχους όλων των φορέων κοινωνικής ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης – βλ. άρθρο 38 ν. 3863/2010), ουδόλως σχετίζονται με τον κανονισμό ή την αναπροσαρμογή των συντάξεων, αλλά επιβάλλονται, προς θεραπεία άλλων σκοπών, κατά την καταβολή των συντάξεων, στο στάδιο δηλαδή εκτέλεσης των συνταξιοδοτικών πράξεων, και δεν αφορούν, συνακόλουθα, στην υπό κρίση διαφορά που αφορά τη νομιμότητα ή μη της πράξης αναπροσαρμογής της σύνταξης της εκκαλούσας σε σχέση με τις συγκεκριμένες και μόνο μισθολογικές ρυθμίσεις της περιπτώσεως 27 της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012. Συνεπώς, κατά τη μειοψηφούσα αυτή άποψη, οι ως άνω

ρυθμίσεις δεν αντίκεινται στα άρθρα 4 παρ. 5 και 25 παρ. 4 του Συντάγματος και θα έπρεπε, ως εκ τούτου, να εξετασθεί περαιτέρω η βασιμότητα των λοιπών προβαλλόμενων λόγων έφεσης. Η γνώμη όμως αυτή δεν κράτησε.

Ο Αντιπρόεδρος Ιωάννης Σαρμάς, που μειοψήφησε, διατύπωσε την εξής ειδικότερη γνώμη : Το Δικαστήριο έκρινε σε προηγούμενη σκέψη ότι η δικαιοδοσία του στην υπόθεση αυτή είναι περιορισμένη: δεν δικαιούται να εξετάσει την υπόθεση υπό το πρίσμα των συνταγματικών εγγυήσεων με τις οποίες περιβάλλεται η άσκηση της δικαστικής εξουσίας. Ό,τι ακολουθεί συνεπώς αφορά εξέταση της υποθέσεως υπό το πρίσμα των συνταγματικών ρυθμίσεων που διέπουν το σύνολο των απασχολουμένων στο Κράτος υπαλλήλων και λειτουργών. Εν όψει αυτών, παρατηρητέο καταρχάς ότι η θέσπιση νέων μειωμένων μισθολογίων για τους δημοσίους υπαλλήλους και λειτουργούς αποτέλεσε τμήμα ενός ευρύτερου προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων με δέσμη μέτρων που αφορούν το σύνολο του πληθυσμού της χώρας, και των οποίων η συνδυασμένη εφαρμογή ήταν, κατά την ουσιαστική εκτίμηση του Νομοθέτη, αναγκαία για την άμεση αντιμετώπιση της οξείας δημοσιονομικής κρίσης, την εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών και τη βελτίωση της μελλοντικής δημοσιονομικής και οικονομικής κατάστασης της χώρας. Η εν λόγω ουσιαστική εκτίμηση του Νομοθέτη, που στηρίζεται σε στάθμιση σωρείας παραγόντων και που αποτελεί, στο πλαίσιο του δημοκρατικού πολιτεύματος, εκδήλωση κυβερνητικής ευθύνης έναντι του λαού, ελέγχεται οριακά μόνον από τη δικαστική λειτουργία, σεβόμενη την συνταγματική αρχή της διακρίσεως των εξουσιών. Ο οριακός αυτός έλεγχος περιορίζεται στο αν τα

υπό τον έλεγχο μέτρα έχουν ληφθεί για την επίτευξη θεμιτού σκοπού, αν εμφανίζουν μια εύλογη σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό και, τέλος, αν με αυτά επιβάλλεται, σε μια κατηγορία απασχολουμένων έναντι των λοιπών κατηγοριών, θυσία καταδήλως δυσανάλογη. Δοθέντος δε ότι στον έλεγχο συνταγματικότητας σε περιπτώσεις ως η ανωτέρω ισχύει αναγκαίως για τον δικαστή, που δεν αναμειγνύεται αυτεπαγγέλτως στην άσκηση κυβερνητικής πολιτικής, το τεκμήριο της συνταγματικότητας του ελεγχόμενου νομοθετήματος, το βάρος αποδείξεως του αντιθέτου πίπτει σε όποιον επικαλείται την αντισυνταγματικότητα, ήτοι εν προκειμένω στον εκκαλούντα. Όμως, η αναπτυχθείσα στη δίκη επιχειρηματολογία από την εκκαλούσα, εξεταζομένη εντός του πλαισίου οριακού δικαστικού ελέγχου, δεν αρκεί, κατά την μειοψηφήσασα γνώμη, να ανατρέψει το ως άνω τεκμήριο. Η γνώμη όμως αυτή δεν κράτησε.

16. Περαιτέρω, με το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), που κυρώθηκε, όπως και η Σύμβαση, με το ν.δ. 53/1974 και έχει κατά το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος αυξημένη έναντι των κοινών νόμων τυπική ισχύ, κατοχυρώνεται ο σεβασμός της περιουσίας του προσώπου, την οποία μπορεί να στερηθεί μόνο για λόγους δημόσιας ωφέλειας. Στην έννοια της προστατευόμενης περιουσίας περιλαμβάνονται και τα ενοχικής φύσεως περιουσιακά δικαιώματα και ειδικότερα απαιτήσεις που απορρέουν από έννομες σχέσεις δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, είτε αναγνωρισμένες με δικαστική ή διαιτητική απόφαση, είτε απλώς γεννημένες κατά το εθνικό δίκαιο, εφόσον υπάρχει νόμιμη προσδοκία ότι

μπορούν να ικανοποιηθούν δικαστικώς, εφόσον δηλαδή υφίσταται σχετικώς μια επαρκής νομική βάση, προϋπόθεση που συντρέχει ιδίως όταν η απαίτηση θεμελιώνεται σε νομοθετική ή κανονιστική διάταξη ή σε παγιωμένη νομολογία των δικαστηρίων. Ενόψει αυτών, περιουσία, κατά την έννοια του άρθρου 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου, αποτελεί και η αξίωση για καταβολή των προβλεπόμενων από το νόμο αποδοχών ή συντάξεων, εφόσον συντρέχουν οι οριζόμενες για την καταβολή τους προϋποθέσεις (βλ. αποφάσεις Ε.Δ.Δ.Α. Kechko κατά Ουκρανίας, της 8.2.2006, σκέψεις 23 και 26, Vilho Eskelinen και λοιποί κατά Φινλανδίας, της 19.4.2007, σκέψη 94). Πάντως, με το άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου δεν κατοχυρώνεται δικαίωμα σε μισθό ή σύνταξη ορισμένου ύψους (βλ. Ε.Δ.Δ.Α. Αθανάσιος Κανάκης κ.ά. κατά Ελλάδος, της 20.9.2001, Juhani Saarinen κατά Φινλανδίας, Νο 69136/01, Kechko κατά Ουκρανίας, της 8.2.2006, σκέψη 23, Vilho Eskelinen και λοιποί κατά Φινλανδίας, της 19.4.2007, σκέψη 94, Andrejeva κατά Λετονίας, της 18.2.2009, σκέψη 77, Lakicevic και λοιποί κατά Μαυροβουνίου και Σερβίας, της 13.12.2011, σκέψη 59), με συνέπεια να μην αποκλείεται, κατ' αρχήν, διαφοροποίηση του ύψους του μισθού ή της συνταξιοδοτικής παροχής ανάλογα με τις επικρατούσες κάθε φορά συνθήκες, εκτός αν συντρέχει περίπτωση διακινδύνευσης της αξιοπρεπούς διαβίωσης (πρβλ. Ε.Δ.Δ.Α. αποφάσεις Budina κατά Ρωσίας, της 18.6.2009, Larioshina κατά Ρωσίας, της 23.4.2002, Florin Huc κατά Ρουμανίας και Γερμανίας, της 1.12.2009, ΣτΕ Ολ. 668/2012, σκ. 35, 1283/2012, σκ. 31, 1284/2012, σκ. 28, 1285 και 1286/2012, σκ. 16). Πάντως, για να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Πρώτου Προσθέτου

Πρωτοκόλλου επέμβαση σε περιουσιακής φύσεως αγαθό, υπό την ανωτέρω έννοια, πολλώ δε μάλλον όταν πρόκειται για κατάργηση, απόσβεση ή περιορισμό του αγαθού αυτού με αναδρομική ουσιαστική νομοθετική ρύθμιση, πρέπει όχι μόνο να προβλέπεται τούτο από νομοθετικές ή άλλου είδους κανονιστικές διατάξεις, αλλά και να δικαιολογείται από λόγους γενικού συμφέροντος, στους οποίους περιλαμβάνονται, κατ' αρχήν, και λόγοι που συνάπτονται με την αντιμετώπιση ενός ιδιαίτερα σοβαρού, κατά την εκτίμηση του εθνικού νομοθέτη, δημοσιονομικού προβλήματος ή με την εξασφάλιση της βιωσιμότητας κοινωνικοασφαλιστικών οργανισμών. Η εκτίμηση δε αυτή του νομοθέτη ως προς τη συνδρομή λόγου δημοσίου συμφέροντος που δικαιολογεί τον περιορισμό περιουσιακού δικαιώματος και ως προς την επιλογή της ακολουθητέας πολιτικής και των ειδικότερων μέτρων που πρέπει να ληφθούν για την εξυπηρέτηση του δημοσίου αυτού συμφέροντος, υποκείμενη σε οριακό μόνο δικαστικό έλεγχο, αρκεί να μη στερείται προδήλως λογικής βάσης (ΕΔΔΑ, Mateus και Januario κατά Πορτογαλίας της 8.10.2013, αρ. 62235 και 57725/12, σκ. 22, Κουφάκη και ΑΔΕΔΥ κατά Ελλάδος, της 7.5.2013 αρ. 57665 και 57657/2012, σκ. 31 και 39, πρβλ. James και λοιποί κατά Ηνωμένου Βασιλείου, της 21.2.1986, αρ. 8793/79, σκέψη 46, Pressos Compania Naviera S.A. και λοιποί κατά Βελγίου, της 20.11.1995, σκέψη 37, Saarinen κατά Φινλανδίας, της 28.1.2003, Κλιάφας και λοιποί κατά Ελλάδος, της 8.7.2004, σκέψη 25, Adrejeva κατά Λετονίας, της 18.2.2009, σκέψη 83). Σε κάθε περίπτωση πάντως, η επέμβαση στην περιουσία πρέπει να είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκομένου από τον νομοθέτη σκοπού γενικού συμφέροντος και

να μην είναι δυσανάλογη σε σχέση προς αυτόν, πρέπει δηλαδή να εξασφαλίζεται μία δίκαιη ισορροπία μεταξύ των απαιτήσεων του γενικού συμφέροντος της κοινωνίας και των απαιτήσεων για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ατόμου (βλ. Ε.Δ.Δ.Α. James και λοιποί κατά Ηνωμένου Βασιλείου, σκέψη 50 και ΣτΕ Ολ. 668/2012., σκ. 34, 1283/2012, σκ. 30, 1284/2012, σκ. 27, 1285 και 1286/2012, σκ. 15, Ε.Σ. Ολομ. 2399/2005).

17. Ενόψει των ανωτέρω, τα οποία για την ταυτότητα του νομικού λόγου, ισχύουν και σε περίπτωση μείωσης της σύνταξης, οι διατάξεις της περίπτωσης 27 της υποπαραγράφου Γ.1. της παραγράφου Γ του ν. 4093/2012 με τις οποίες η αναπροσαρμογή (μείωση) των συντάξεων των συνταξιούχων γιατρών του Ε.Σ.Υ. ανατρέχει αναδρομικά από 1.8.2012 σε χρόνο δηλ. προγενέστερο της δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (12.11.2012), λόγω μείωσης των αποδοχών των ενεργεία α γιατρών του Ε.Σ.Υ. από 1.8.2012, αντίκεινται στις διατάξεις του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α. και είναι συνεπώς ανίσχυρες, καθόσον πρόκειται για στέρηση γεννημένου περιουσιακής φύσεως δικαιώματος (σύνταξης συγκεκριμένου ποσού, που έχει ήδη καταβληθεί), χωρίς να προκύπτει ότι η αναδρομική αυτή μείωση υπαγορεύθηκε από επιτακτικούς λόγους δημόσιας ωφέλειας, ενώ δεν τεκμηριώνεται ούτε η αναγκαιότητα και προσφορότητα της εν λόγω αναδρομικότητας για την επίτευξη του επιδιωκόμενου με τη συνολική ρύθμιση του ν. 4093/2012 σκοπού δημοσίου συμφέροντος, κατόπιν τήρησης των αρχών της ισότητας και της ισότητας στην κατανομή των δημοσίων βαρών (άρθρο 4 παρ. 1 και 5 του Συντ.) και της αναλογικότητας, ενόψει και του γεγονότος ότι

όμοια ρύθμιση δεν θεσπίστηκε και για τους λοιπούς εν γένει συνταξιούχους του Δημοσίου (Ε.Σ. Ολομ. Πρακτ. 2^{ης} Ειδ. Συν./27.2.2013, σελ. 36-38, Αποφ. 4327/2014).

18. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, οι διατάξεις της περίπτωσης 27 της υποπαραγράφου Γ.1. της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012, με τις οποίες κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 του π.δ.169/2007 μειώθηκαν οι συντάξεις των συνταξιούχων γιατρών του Ε.Σ.Υ. λόγω μείωσης των αποδοχών των εν ενεργεία γιατρών του Ε.Σ.Υ. και μάλιστα αναδρομικά από 1.8.2012, αντίκεινται προς τις συνταγματικές διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 5 και 25 παρ. 4 καθώς και την υπερνομοθετικής ισχύος διάταξη του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου. Μετά δε την επίλυση του νομικού ζητήματος πρέπει η ένδικη έφεση να παραπεμφθεί στο αρμόδιο II Τμήμα για να εξεταστεί περαιτέρω.

Για τους λόγους αυτούς

Επιλύει κατά τα ανωτέρω το νομικό ζήτημα.

Αποφαίνεται ότι οι διατάξεις της περίπτ. 27 της υποπαραγράφου Γ.1. της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, με τις οποίες κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 του π.δ. 169/2007 μειώθηκαν οι συντάξεις των συνταξιούχων γιατρών του Ε.Σ.Υ. λόγω μείωσης των αποδοχών των εν ενεργεία γιατρών του Ε.Σ.Υ. και μάλιστα αναδρομικά από 1.8.2012 αντίκεινται προς τις συνταγματικές διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 5 και 25 παρ. 4 καθώς και την υπερνομοθετικής ισχύος διάταξη του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου. Και,

Παραπέμπει την ένδικη έφεση στο αρμόδιο ΙΙ Τμήμα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 26.11.2014, 29.6.2015 και
21.10.2015.

Η ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ ΚΑΛΛΗ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΑΡΑΓΚΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 2.12.2015.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ